

**Мақомоти ҳудудии андоз
Раёсатҳои Дастгоҳи марказӣ**

“Доир ба андозбандии суди сахмияҳо”

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маълумоти Шумо мерасонад, ҳангоми муайян намудани манбаҳои андоз доир ба андозбандии суди сахмияҳо бояд аз муқаррароти банди 28 моддаи 17 Кодекси андоз истифода бурда ин манбаҳо тибқи моддаи 126 Кодекси андоз мавриди андозбандӣ қарор дода шавад.

Зери мафҳуми суди сахмияҳо (дивидендҳо) - ҳама гуна тақсимооти восита ё молу мулкҳои шахси ҳуқуқӣ байни иштирокчиёни (сахмдорони) он, ба истиснои даромади дар шакли сахмияҳои худро дар байни сахмдорон тақсим намудани шахси ҳуқуқӣ-эмитент ба дастовардаи иштирокчӣ (сахмдор), ки он (тақсимот) таносуби ғоизии (ҳиссаи) сахмияҳои сахмдоронро дар сармояи оинномавии (шарикӣ) шахси ҳуқуқӣ-эмитент тағйир намедихад, аз ҷумла:

а) даромаде, ки сахмдор (иштирокчӣ) аз шахси ҳуқуқӣ - эмитент ҳангоми тақсимооти ғоидаи ҳарсолаи баъди андозбандӣ боқимонда мутаносибан ба миқдори (ҳиссаҳои) сахмияҳои сахмдор дар сармояи оинномавии (шарикӣ) ин шахси ҳуқуқӣ гирифтааст. Агар дар **мӯҳлати шаш моҳи тақвими пас аз соли ҳисоботӣ** доир ба истифодабарии ғоидаи баъди андозбандӣ боқимонда қарори дахлдор қабул нашуда бошад, новобаста ба истифодабарии минбаъдаи он **барои мақсадҳои андозбандӣ ғоидаи мазкур байни сахмдорон (иштирокчиён) тақсимшуда ҳисобида мешавад** (Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18.03.2015 №1188);

б) суди сахмияе (дивиденде), ки сахмдор (иштирокчӣ) таҳти дигар пардохтҳои пардапӯшшуда гирифтааст;

в) даромаде, ки сахмдор (иштирокчӣ) аз тақсими маблағ ва молу мулк тибқи тартиби аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ - эмитент харидани сахмияҳои худ гирифтааст ва даромаде, ки сахмдор (иштирокчӣ) аз тақсими молу мулкҳои шахси ҳуқуқӣ ҳангоми барҳамдиҳӣ гирифтааст, бо тарҳи (дар ҳарду маврид) арзиши молу мулке (сахмияҳои), ки муассис дар шакли сахм ба сармояи оинномавӣ (шарикӣ) гузаронидааст, фаҳмида мешавад.

Аз ин бармеояд, ки ҳангоми аз тарафи андозсупоранда гузаронидани мӯҳлати қабули қарори дахлдор доир ба истифодабарии ғоидаи баъди андозбандӣ боқимонда, яъне пас аз шаш моҳи тақвими пас аз соли

ҳисоботӣ, новобаста ба истифодабарии минбаъдаи чунин фоида барои мақсадҳои андозбандӣ фоидаи мазкур байни саҳмдорон (иштирокчиён) тақсимшуда ҳисобида шуда, аз он бо меъёри 12 % андоз ҳисоб карда мешавад.

Дар мавриди аз тарафи андозсупоранда дар мӯҳлати муайяншуда қабул намудани қарори дахлдор доир ба истифодабарии фоидаи баъди андозбандӣ боқимонда, яъне тақсимои чунин фоида ба фондҳои захиравӣ, рӯшди истехсолот, рӯшди соҳаи иҷтимоӣ, фонди суди саҳмияҳо, фонди оиномавӣ ва дигар намудҳои фондҳои, ки мувофиқи ҳуҷжатҳои таъсисӣ ва оиномаи андозсупорандагон, аз ҷумла қонунҳои амалкунанда муайян карда шудаанд ва танҳо дар мавриди истифодаи мақсаднокӣ ин ҳиссачудокуниҳо ба фондҳо (ба истисноӣ фонди суди саҳмияҳо), мавриди андозбандӣ қарор дода намешаванд.

Дар акси ҳол, ҳангоми истифодаи ғайрмақсаднокӣ ин ҳиссачудокуниҳо ба фондҳо, аз ҷумла ҳангоми бақайди давлатӣ нагирифтани зиёдшавии фонди оиномавӣ, чунин маблағҳои ба фондҳо равона шуда, ҳамчун суди саҳмияе (дивиденде), ки саҳмдор (иштирокчӣ) таҳти дигар пардохтҳои пардапӯшшуда гирифтааст фаҳмида шуда, мувофиқ ба талаботи банди 28 моддаи 17 ва моддаи 126 Кодекси андоз пурра мавриди андозбандӣ қарор дода мешаванд. Ба мақомоти ҳудудии андоз дастур дода мешавад, ки бо мақсади назорати даромади муассисон(иштирокчиён) шахсони ҳуқуқӣ нисбат ба истифодабарии фоидаи софи баъди андозбандӣ боқимонда ва таъмини истифодабарии мақсаднокӣ он тамоми чораҳоро андешида, ҳамзамон ҳангоми истифодаи имтиёзҳои, ки дар қисми 1 моддаи 126 Кодекси андоз пешбинӣ шудааст, маҳдудиятҳои, ки нисбати корхонаҳои резидентӣ, ки саҳом(иштирокчӣ) воқеъ дар минтақаи оффшорӣ мебошанд таҳти назорати доимӣ қарор диҳанд.

Сардорони мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешаванд, ки тамоми қарорҳои бо мақсуди дастурии мазкур шинос намуда, бо андозсупорандагон қарорҳои тавзеҳотӣ фаҳмондадихӣ доир намоянд. Ҳангоми қабули эълонияҳои андоз ва анҷом додани қарорҳои назоратӣ талаботи мақсуди дастурии мазкурро ҳатман ба инобат гиранд.

Раис

Н.Давлатзода